

Krímið forðar ikki skúlagongd

Landslæknin í Íslandi heldur ikki, at krímsjúkan H1N1 eigur at órógva skúlagongdina tær næstu vikurnar. Í einum tíðindaskrivi skrivar landslæknin, at hann hevur fingið nógvar fyrispurningar frá skúlastjórum, foreldrafeløgum og øðrum, sum vilja hava at vita, hvussu krímsjúkan fer at ávirka skúlagongdina. Landslæknin skrivur, at H1N1 er ein lutfalsliga veik krímsjúka, og at eftir hansara tykki nýtist sjúkan ikki at órógva skúlagongdina. Íslenska mentamálaráðið arbeiðir við einari leiðbeining í sambandi við H1N1, og hon verður ætlandi klár 1. september, skrivur Morgunblaðið.



Nógvir bretar arbeiðsleysir

Frá 1. apríl til 30. juni hvurvu umleið 220.000 arbeiðspláss í Bretlandi. Tað merkir, at hvønn dag mistu umleið 2.500 fólki arbeiðið, og nú eru meiri enn 2,4 milliónir bretar arbeiðsleysir, skrivur Sky. Av teimum fáa 1,6 millión pengar frá arbeiðsloysis-skipanini. Sky væntar, at arbeiðsæoyssistølini fara at veksa upp- aftur meiri, og at tað fer at herða ágangin á stjórnina um at koma við tiltøkum, sum kunnu útvega fólki arbeiði. Lord Mandelson, búskaparráðharri, hevur sagt, at tað politiska valdið kann ikki lata tey seinastu arbeiðsæoyssistølini fara aftur við borðinum.

Pengarnir fossa úr vinnuni

Kapitalvinnings- skattalógin er gjøgn- umholað og loyvur partafeløgum at heva tiggju- og enntá hundraðtals milliónir av eginognini skatta- frítt, sigur búskapar- frøðingur, sum er kunnugur við skattamál

SKATTAMÁL

Leo Poulsen
leo@sosialurin.fo

So hvørt, sum sœla av parta- brøvum gjørdist alt meira vanlig, gjørdist eisini neyð- ugt hjá politikarunum at tillaga skattalógina, so hon samsvaraði við tíðina. Men sambært búskaparfrøðingi, sum Sosialurin hevur tosað við, eru nú so stór hol í kapit alvinningskattalógini, at hon lættliga kann kosta lands- kassanum hundraðtals milli- ónir milliardir í mistari inn- tœku, samstundis sum pening- urin fossar úr vinnuni.

Søgan er í stuttum henda:

Fyrst í 90-unum kom lógin um kapitalvinnings- katt í gildi, men í desember 1997 samtykti lögtingið at broyta skattalógina, so at tað við gildi frá 1. januar 1998 gjørdist loyvt at selja partabrøv til holdingfelag skattafrítt.

Hetta førði til at fleiri stovnaðu holdingfeløg fyri at fáa pening skattafrítt út, men tá fjølmiðlarnir tóku málið upp og vístu á veikleikan í lógini, fór politiski myndugleiki undir arbeiði at tippa holið. Úrslitið av hesum varð, at lögtingið 8. desember 1998 legði fram uppskot at broyta lógina soleiðis, at holdingfeløg skulu rinda avgjald (35%) av vinningsbýti - muninum millum áljóðandi virðinum og keypsvirðinum. Á henda hátt tryggjaði landskassin sær at fáa sín part av partabrævavinninginum.

20. desember 2001 kemur nýggj lóg viðv. skattaing av partabrøvum, og verða reglurnar savnaðar í einari lóg, sum verður nevnd "Ka



Hol í kapitalvinningskattalógini gera, at fleiri hundrað milliónir krónur kunnu hevast skattafrítt úr vinnuni

pitalvinningskattalógin".

Í nýggju lógini er vernd- arreglan varðveitt, men avgjaldið er lækkað úr 35% niður til 20%. 26. mai 2006 verður KVSL aftur broytt, og nú verður § 9. stk. 2 strikað soleiðis, at vinning- urin við sølu av partabrøvum til holdingfelag gerst skattafríur. Tað vil siga, at allur vinningurin fer skatta- frítt til partaeigararnar.

Hol í lógini

Verandi KVSL tykist vera góð og tryggja, at vinningur við sølu av partabrøvum frá 1. januar 2007 kemur til skattingar, men veikleikin í lógini er, at ongar verndar- reglur eru sum forða fyri, at høvuðspartaeigarar kunnu spekulera í sølu av parta- brøvum.

Tað er serliga í sambandi við trý viðurskifti, at tað

ber til at sleppa uttan um skattaskipanina í sambandi við kapitalvinningslógina. Talan er um:

- niðurskriving av parta- pening
- likvidatióin (loyvi krevst frá Toll- og Skattaráð Føroya)
- sœla av partapeningi til holdingfelag

Er partafelagið eldri enn frá 16. november 2001, ber til at fremja øll hesi trý oman fyri nevndu uttan at rinda skatt av hesum.

Hartil kom, at samtykt varð, at øll partafeløg (eldri enn 16. november 2001) skuldu fáa eina virðismeting galdandi frá 1. januar 1998?? (pr. 31. desember 2006).

Vit hugsa okkum eitt dømi, har eitt partafelag hevur ein partapening á eina millión og eina eginogv á 100 milliónir. Eigarnir gera av at niðurskriva parta-

peningin við 50% niður í 500.000 krónur. Harvið kann 50% av eginognini takast úr felagnum skatta- frítt, tað vil siga 50 milliónir krónur. Likvidatióinir skulu góðkennast av Toll- og Skattaráð Føroya.

Er talan um likvidatióin, og felagið er stovnað fyri 16. november 2001, ber til at taka allar ognirnar úr felagnum skattafrítt, og enntá stovna nýtt partafelag við sama navni, somu nevnd og saman endamáli dagin eftir við

80.000 krónum í parta- peningi.

Og í triðja lagi ber til at selja partafelagið til eitt holdingfelag og og harvið fáa pening út skattafrítt.

Einki svar

Búskaparfrøðingurin, sum Sosialurin hevur tosað við,

sigur, at at hóast myndug- leikarnir eru gjørdir varugir við møguligu hol í lógini og víst á hesi holini í lógini, men at tað er meiri enn ógreitt, hvat politikarar,

TAKS og landsstýrisfólk gera við málið.

Hugsa vit okkum, at eginognin í føroysku vinn- uni, sum er frá tíðini fyri 16. november 2001, hava eina eginogn pr. 31. desember 2006 er tiggju milliardir krónur, og at teir pengarnir í »worst-case- scenario« allir verða tiknir úr vinnuni gjøgnum nevndu triggjar møguleikarnar, hevði hetta kostað lands- kassanum potentiellar 3,5 milliardir í mistum kapital- vinningskatti.

Keldur vilja ikki leggja nakran undur at gera sær dælt av holunum í lógini, men vísa á, at tað javnan eru lýsingar í bløðunum har

feløg boða frá umskipanum, sum geva partaeigarum møguleika at heva pening út skattafrítt.

Skattalógin og harvið myndugleikarnir leggja jú upp til og eggja fólki til, at gera sær dælt av støðuni, og tað er jú sera freistandi, sigur

Búskaparfrøðingurin

Áheitanirnar á myndurleikar hevur higartil bert ført til onkran fyrispurning á lög- tingi, men eingin hevur víst veruligan áhuga at fylgja málinum og at fáa tað lýst til fulnar.

Sosialurin fer at fylgja málinum upp í blaðnum í morgin.